

Muzeum Historyczne m. Krakowa w l. 1945 - 1996

Celem niniejszej pracy jest przedstawienie dziejów tytułowej instytucji w określonym okresie 1945 – 1996. Data pierwsza wyznacza rok osiągnięcia przez Muzeum niezależności prawnej. Data druga została przyjęta z dwóch powodów. Obiektywną cezurą jest fakt, że w tym roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił nową ustawę „O Muzeach”, akt prawny, który wprowadził nowe zasady i otworzył nowy rozdział w dziejach zarówno polskiego muzealnictwa jak i Muzeum Historycznego m. Krakowa. Powodem subiektywnym jest powiązanie autora pracy z Muzeum, jako pracownika. W 1996 otrzymałem tu stanowisko kustosa oraz objąłem funkcję kierownika Działu Naukowo – Oświatowego. W 2004 r. w wyniku konkursu, objąłem w Muzeum funkcję dyrektora naczelnego. Przejęte obowiązki i możliwość oddziaływania na instytucję jaką otrzymałem w wymienionych momentach powodują, że moje spojrzenie na Muzeum straciło walor obiektywizmu. Dlatego dzieje Muzeum po 1996 r. muszą poczekać na kolejnego badacza.

Sam zakres pracy został podzielony na kilka rozdziałów. Poza standardowymi rozdziałami wstępnymi, w rozdziale IV omawiam rozwój organizacyjno – strukturalny instytucji. W tym celu dokonałem podziału dziejów instytucji na cztery okresy. Okres pierwszy zamyka się datą 1949. W grudniu tego roku, Muzeum istniejące dotąd jako jednostka podlegająca samorządowi miasta Krakowa, została upaństwowiona przez władze komunistycznej polski. Był to zamierzony proces, który w ramach budowania państwa autorytarnego objął prawie wszystkie instytucje kultury w kraju. Okres drugi zamyka data 1962 r. W tym roku Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej uchwalił ustawę „O ochronie zabytków i o muzeach”, która przyniosła nowe zasady ustrojowe działania polskich muzeów oraz naszego Muzeum. Okres trzeci zamyka się datą 1975, kiedy to Prezydent Miasta Krakowa nadał Muzeum nowy statut, akt prawny, który na wiele lat określił ramy działania instytucji. Okres czwarty zamyka całą pracę.

Rozdział V stanowi uzupełnienie wykładu dziejów Muzeum i w czterech podrozdziałach charakteryzuje jego działalność. Dokonano wyboru czterech obszarów działalności Muzeum: działalność edukacyjna, działalność kolekcjonerska, działalność wystawiennicza oraz działalność naukowa.

Uzupełnieniem pracy jest rozdział VIII nazwany aneksem, w którym w formie tabel, wykresów, wykazów przedstawiono i opracowano mierniki pokazujące zakres, aktywność i efekty pracy Muzeum: Syntetykę i systematykę kolekcji Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, Wykaz

alfabetyczny pracowników Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, Wykaz chronologiczny wystaw Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, Bibliografia wydawnictw Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, Zestawienia rocznych frekwencji w Muzeum Historycznym m. Krakowa, Zestawienie oddziałów MHK z wykazem osób na stanowiskach kierowniczych.

Wreszcie w rozdziale IX załączono wybrane teksty źródłowe, które ukazując się drukiem stanowią cenne uzupełnienie wiedzy o Muzeum. Wybrano do tego rozdziału kolejne statuty Muzeum oraz inne wybrane dokumenty programowe, uznane za ilustrujące i charakteryzujące dobrze dzieje instytucji.

Ważnym walorem niniejszej pracy jest także fakt, że obejmuje temat nigdy dotąd całościowo nie opracowany. Dzieje tytułowego Muzeum podobnie jak dzieje polskich muzeów w ogóle, nie mają bogatej historiografii. W tym sensie niniejsza praca wypełnia tę dotkliwą lukę.

